

СУЧАСНИЙ СТАН ПРОМИСЛОВОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ПЛЕМІННОЇ ТА ТОВАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ СВИНАРСТВА В УКРАЇНІ

Р. Сусол, А. Решетніченко, Н. Кірович, И. Різничук

Одеський державний аграрний університет

За результатами комплексної оцінки сучасного стану та рівня ведення технології промислових підприємств з виробництва племінної та товарної продукції свинарства в умовах України встановлено позитивну динаміку розвитку галузі, що проявляється у поступовому нарощуванні поголів'я свиней у промисловому секторі виробництва з 31,6% до 61,8% з 2000 р. до 2020 р. Продуктивність свиней в умовах товарного виробництва так само відзначається загальною тенденцією до покращення на рівні світових стандартів. Промислові підприємства для виробництва свинини використовують генотипи іноземного походження. Щодо порід вітчизняного походження ситуація вкрай складна, тому що відновлення цих порід пов'язане з певними труднощами та не цікавить промислове виробництво, яке базується на використанні порід космополітів, а саме великої білої, ландрас, дюрк, та п'єтрен, за класичними схемами їх поєднання, але вітчизняні породи становлять інтерес для створення органічних ферм (етноферм, музеїв тощо).

Ключові слова: свинарство, технологія виробництва, стан та перспективи, порода, гібридизація, продуктивність.

Постановка проблеми. Галузь свинарства на сьогодні займає лідируючі позиції у м'ясному балансі в світовому масштабі та в Україні, зокрема, що пояснюється в першу чергу цінними біологічними (висока адаптаційна здатність, всеїдність, вихід їстівних частин) та господарсько-корисними (висока плодючість та багатоплідність, скоростиглість, м'ясність і т.д.) характеристиками свиней як біологічного виду. Звідси, комплексна оцінка сучасного стану та рівня ведення технології промислових підприємств з виробництва племінної та товарної продукції свинарства в умовах України з метою визначення динаміку розвитку галузі, що стало предметом наших досліджень, є актуальною задачею сьогодення.

Аналіз актуальних досліджень. Галузь тваринництва є стратегічною важливою галуззю аграрного сектору, котра є важливим чинником забезпечення населення повноцінними і калорійними продуктами харчування, робочими місцями жителів сільських територій, прибутковості, розв'язання соціальних проблем села, здоров'я нації. Останнім часом існують негативні тенденції у розвитку тваринництва, котрі обумовлені недостатністю продовольчого забезпечення у якісній м'ясо-молочній продукції, масовому насиченні внутрішнього ринку імпортною м'ясною продукцією та заміниками молочної сировини часто сумнівної якості. Динаміка розвитку усіх галузей тваринництва останніх 30 років засвідчує характерні негативні зміни у поголів'ї сільськогосподарських тварин та птиці усіх видів та обсягах виробництва основних продуктів тваринництва в господарствах усіх форм власності, тому нині складний стан у розвитку тваринництва України потребує дієвого втручання держави для подолання деструктивних процесів у його виробничо-господарській діяльності з метою призупинення руйнування галузі та нарощування обсягів конкурентоспроможної тваринницької продукції високої якості. При цьому науковий супровід повинен займати чинне місце при вирішенні цієї вкрай важливої та невирішеної проблеми [4]. М'ясний баланс за видами в Україні у 2000 та 2020 рр. наведено на рис. 1[5].

Виробництво свинини у 2000 р. в загальному м'ясному балансі становило 40,6%, тоді як у 2020 р. – 28,2% (скорочення виробництва у 1,4 рази). Позиція лідера перейшла до галузі птахівництва – 56,7% у 2020 р. на відміну 11,6% у 2000 р. (нарощення виробництва у 4,9 рази). Виробництво яловичини скоротилося у 3,3 рази (з 45,5% до 13,9%). За таких умов свинарство все рівно зберігає лідируючі позиції (II місце у м'ясному балансі держави).

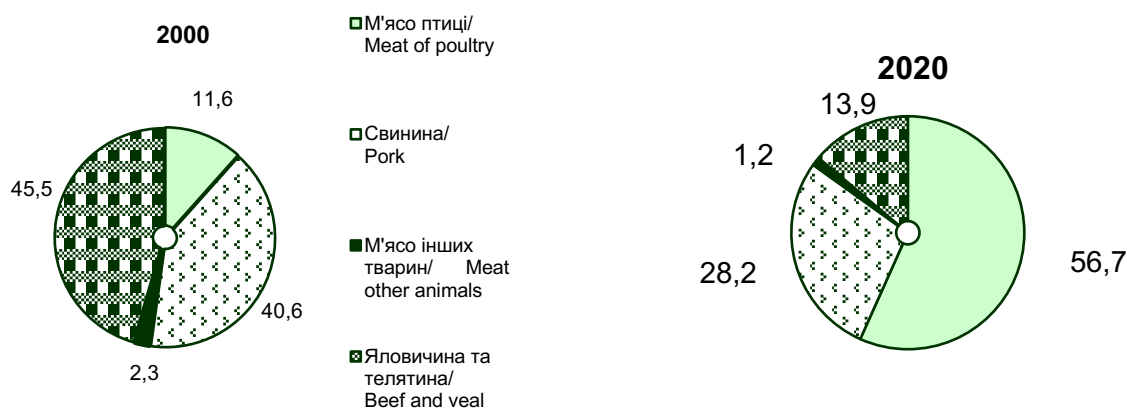

Рис. 1. Структура виробництва м'яса за видами в Україні у 2000 та 2020 рр.

Матеріал та методи досліджень. Проведений аналіз стосовно вивчення сучасного стану промислової технології виробництва племінної та товарної продукції свинарства проведено на основі опрацювання офіційної статистичної звітності [5, 7-9] по тваринництву з акцентом на виробництво в умовах півдня України (Одеська, Миколаївська, Херсонська області) у динаміці років. Інформація щодо кількості сільськогосподарських тварин відображена з урахуванням перегляду даних, що здійснюється відповідно до розділу IX Методологічних положень з організації державного статистичного спостереження щодо виробництва продукції тваринництва, кількості сільськогосподарських тварин і забезпеченості їх кормами (наказ Держстату від 29.01.2019 № 35, зі змінами) та глави 4 розділу IV Методики проведення розрахунків основних статистичних показників виробництва продукції тваринництва (наказ Держстату від 22.11.2016 № 220).

Кількість та характеристику племінних підприємств з розведення свиней різних порід вивчали за даними Державного реєстру суб'єктів племінної справи у тваринництві за 2020 рік [2, 3].

Результати досліджень продуктивності свиней одержані в умовах ТОВ «Арцизька м'ясна компанія» Болградського району Одеської області оброблені за допомогою статистичних методів. Розрахунки проводили за допомогою ПК, в програмі *MS Excel 2010* за методикою С. С. Крамаренка та ін [1].

Виклад основного матеріалу. Кількість свиней на 1 січня 1990 року (який часто приймають за еталон для порівняння) становила 19943,7 тисяч голів. У динаміці кожних наступних п'яти років до 2005 р. простежується чітка тенденція зменшення поголів'я на 30,1% (1995 р.), на 27,8% (2000 р.), на 35,8% (2005 р.) по відношенню до попереднього періоду (табл. 1).

У 2010 р. поголів'є свиней зросло до 7576,6 тис. голів або на 17,2% проти 2005 р, проте у 2015 р. вже спостерігається зменшення поголів'я свиней на 3,0% до 7350,7 тис. голів, що нашу думку можна пояснити 2-ма аспектами: неврахуванням частини поголів'я свиней на тимчасово окупованих територіях та початком скорочення чисельності свинопоголів'я через ускладнення епізоотичної ситуації – вірусу африканської чуми свиней. На початок 2020 року поголів'я свиней сягнуло чисельності 5727,4 тис. голів, де основний чинник скорочення роботи низки сільськогосподарських підприємств з виробництва свинини та зменшенням чисельності свиней у приватному секторі у зв'язку попередньою епізоотичною ситуацією та природнім старінням населення і низькою економічною ефективністю виробництва свинини в цілому та у приватному секторі зокрема (суттєве зростання кормових ресурсів, низька закупівельна ціна на живець).

Станом на початок 2021 р. чисельність поголів'я свиней зростає на 2,6% та склала 5876,2 тис. голів порівняно з аналогічним періодом 2020 р., що варто пояснити тим, що частина промислових підприємств, що постраждали від вірусу африканської чуми свиней відновили свою роботу, а деякі з них навіть наростили свої виробничі потужності. В цілому поголів'я свиней у 2021 році складає лише 29,5% порівняно з еталонним 1990 р., що в певній мірі є дещо некоректним порівнянням у зв'язку з тим, що продуктивність свиней суттєво зросла в останні

роки – вік досягнення живої маси 100 кг в промислових підприємствах не перевищує 180 днів (в кращих з них складає 165 днів і менше), тоді як відповідний показник у 1990 році був 240-305 днів. Таким чином, оборот стада суттєво виріс у динаміці періоду 1990 -2021 рр. Аналіз поголів'я свиней в Україні в господарствах усіх форм власності станом на 01 листопада 2021 р. показав незначне його зменшення на 3,2% проти відповідної дати 2020 р., але в розрізі промислових підприємств поголів'я виросло на 1,3% за відповідного зменшилося на 9,5% у господарствах населення. Одержані результати вказують на позитивну динаміку перебільшення поголів'я свиней промислового сектору над приватним, що є характерною рисою держав з розвинутою галуззю промислового свиначства.

Табл.1. Динаміка поголів'я свиней у господарствах всіх форм власності станом на 1 січня та на 01 листопада відповідного року, тис. гол.

Роки	Кількість свиней на 1 січня відповідного року, тис. гол.		% до попереднього року		% до 1990 року			
1990	19943,7		100,0		100,0			
1995	13945,5		69,9		69,9			
2000	10072,9		72,2		50,5			
2005	6466,1		64,2		32,4			
2010	7576,6		117,2		38,0			
2015 ¹	7350,7		97,0		36,9			
2020 ¹	5727,4		77,9		28,7			
2021 ¹	5876,2		102,6		29,5			
Поголів'є свиней на 01 листопада відповідного року, тис. гол.								
Господарства усіх категорій			Підприємства			Господарства населення		
2021	2020 ¹	2021 у % до 2020	2021	2020 ¹	2021 у % до 2020	2021	2020 ¹	2021 у % до 2020
5983,9	6181,7	96,8	3666,0	3620,4	101,3	2317,9	2561,3	90,5

Примітка: 1 – тут і далі дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

Кількість свиней (табл. 2), які були реалізовані на забій у січні – вересні 2021 року склала 3849.3 тис. голів, що на 12,6% більше аналогічного періоду 2020 р. та вказує на позитивну динаміку зростання чисельності поголів'я свиней. Лідерами за чисельністю поголів'я свиней виявлено Донецьку, Київську, Полтавську, Івано-Франківську, Дніпропетровську, Черкаську області. Показник середньої живої маси свиней, які були реалізовані на забій за 9 місяців 2021 року знаходився в діапазоні від 97 кг (Запорізька обл.) до 131 кг (Луганська обл.) за існуючих стандартів у світі 95-125 кг.

Аналіз групування підприємств за кількістю свиней на 01 січня 2021 року (табл. 3) довів, що свиначством займаються 1437 підприємств, з яких 31,6% утримують до 100 голів свиней, 12,6% – 100-199 гол., 17,2% – 200-499 гол., 11,4% – 500-999 гол., 17,2% – від 1000 до 4999 гол., 4,7% – 5000 до 9999 гол., 5,3% – більше 10000 гол. Крім того, 93,3% поголів'я свиней знаходиться у підприємствах з кількістю поголів'я понад 1000 голів, а 64,5% – у підприємствах з кількістю голів понад 10000 голів. Саме такі потужні підприємства мають, як правило, інноваційні технології виробництва свинини з використанням механізації, автоматизації, комп'ютеризації виробничих процесів.

Аналіз частки кількості свиней за категоріями господарств на кінець року у % до загальної кількості (табл. 4), показав, що питома вага свиней у підприємствах зростає з 31,6% (2000р.) до 61,8% (2020р.), в т.ч. у фермерських господарствах з 0,7% (2000 р.) до 5,0% (2020 р.) на фоні відповідного зменшення поголів'я у господарствах населення з 68,4% у 2000 р. до 38,2% у 2020 р.

Табл.2. Кількість свиней та середня жива маса тварин, які були реалізовані на забій, тис. голів у січні – вересні 2021 року

Регіон	Кількість свиней, які були реалізовані на забій, тис. голів		Середня жива маса свиней, які були реалізовані на забій, кг	
	2021	2021 у % до 2020	2021	2021 у % до 2020
Україна	3849.3	112.6	110	100.9
Вінницька	137.3	153.8	103	92.8
Волинська	70.3	84.2	110	98.2
Дніпропетровська	272.0	111.2	105	101.9
Донецька	612.2	105.1	102	99.0
Житомирська	100.4	122.0	110	99.1
Закарпатська	7.0	115.8	109	105.8
Запорізька	113.4	107.7	97	95.1
Івано-Франківська	295.5	101.9	111	97.4
Київська	464.6	105.9	114	100.0
Кіровоградська	143.6	107.6	109	104.8
Луганська	7.2	95.4	131	104.8
Львівська	221.7	134.8	118	100.0
Миколаївська	21.1	99.4	104	103.0
Одеська	68.1	105.5	112	105.7
Полтавська	313.5	127.5	114	102.7
Рівненська	26.0	83.7	117	103.5
Сумська	48.9	107.7	120	100.8
Тернопільська	217.0	178.2	118	107.3
Харківська	156.0	123.4	115	100.9
Херсонська	48.4	68.9	95	88.0
Хмельницька	147.7	135.3	115	100.9
Черкаська	208.7	100.5	110	102.8
Чернівецька	45.5	82.1	108	99.1
Чернігівська	103.2	112.4	114	100.0

Примітка: тут і далі – підприємства, які утримують від 200 голів свиней.

Табл.3. Групування підприємств за кількістю свиней на 01 січня 2021 року

Показник	Кількість підприємств		Кількість свиней	
	одиниць	у % до загальної кількості	тис. голів	у % до загальної кількості
Підприємства	1437	100.0	3629.5	100.0
з них мали, голів				
до 100	454	31.6	18.1	0.5
100 – 199	181	12.6	26.0	0.7
200 – 499	247	17.2	81.7	2.3
500 – 999	164	11.4	116.3	3.2
1000 – 4999	247	17.2	580.0	16.0
5000 – 9999	67	4.7	466.3	12.8
більше 10000	77	5.3	2341.1	64.5

Динаміка виробництво м'яса у забійній масі на одну особу у 2000-2020 рр. (табл. 4) свідчить про збільшення даного показника з 33,8 кг у 2000 р. до 59,3 кг у 2020 році, проте це лише

виробництво. Крім того, варто зауважити норматив споживання м'яса згідно медичних норм складає 80-82 кг на 1 пересічну особу, тому нашій державі є над чим працювати в плані покращення даного показника згідно фізіологічно необхідних норм споживання.

Табл. 4. Частка кількості свиней за категоріями господарств на кінець року у відсотках до загальної кількості і динаміка виробництво м'яса у забійній масі на одну особу та витрати кормів на виробництво 1 ц приросту у свинарстві (2000-2020 рр.), кг

Показник	Роки							
	2000	2005	2010	2015	2017	2018	2019	2020
Підприємства	31,6	36,9	45,5	52,3	54,1	56,4	57,6	61,8
у т.ч. фермерські господарства	0,7	2,1	3,7	3,9	3,9	4,2	5,0	5,0
господарства населення	68,4	63,1	54,5	47,7	45,9	43,6	42,4	38,2
Динаміка виробництво м'яса у забійній масі на одну особу (2000-2020 рр.), кг:								
Виробництво м'яса	33,8	33,9	44,9	54,2	54,6	55,7	59,3	59,3
Витрати кормів на виробництво 1 ц приросту у свинарстві (2000-2020 рр.), корм. од.:								
Корми всіх видів	17,9 0	8, 97	5,98	4,46	4,31	4,84	4,84	4,79
у т.ч. концентровані	13,4 3	7, 92	5,71	4,34	4,22	4,79	4,80	4,75
Концентровані корми, %	75,0	88,3	95,5	97,3	97,9	99,0	99,2	99,2

Стосовно виробничого показника витрати кормів на виробництво 1 ц приросту у свинарстві (2000-2020 рр.) слід зауважити про його суттєве покращення за зменшення з 17,9 корм. од., у тому числі 13,43 корм. од. або 75,0% припадало на концентровані корми у 2000 р. до 4,79 корм. од., у тому числі 4,75 корм. од. або 99,2% – концентровані корми у 2020 р. Загально відомим є те, що промислове виробництво свинини та оптимізація виробничих показників типу скоростиглість, середньодобовий приріст, витрати корму забезпечуються концентратним типом годівлі, що підтверджує одержаною динамікою загальних витрат концентрованих кормів на одиницю приросту. Сучасне промислове виробництво свинини має витрати корму 3,0-3,5 корм. одиниць на 1 кг приросту на відгодівлі. Одержані статистичні цифри по Україні 4,79 корм. од. у 2020 р. можливо пояснити включенням до розрахунку окрім витрат кормів на молодняк ще й витрати на годівлю свиней основного стада, що в сумі складає загальні витрати кормів по фермі.

При визначенні рейтингу за питомою вагою свиней за регіонами у 2020 р. (табл. 5) I місце належить Київській області, II – Донецькій, III – Львівській. Варто зауважити, що південний регіон втратив свої попередні потужності у галузі свинарства, оскільки Одеська область на початку 2000 рр. займала 5-6 місце у рейтингу областей за чисельністю поголів'я. Станом на початок 2020 р. Одеська область посіла лише 19-20 місце, Херсонська – 22 місце, Миколаївська – 23 місце серед 24 областей України, що в першу чергу пояснюється припиненням діяльності низки потужних підприємств регіону через виявлення вірусу африканської чуми свиней типу ТОВ «Фрідом Фарм Бекон» Херсонської області, ТОВ «Агродис», ТОВ «СВК «Дружба» Одеської області, СПП «Техмет Юг» Миколаївської області та також суттєве скорочення поголів'я свиней в умовах приватного сектору зазначених областей. Західний регіон України навпаки наростив свої потужності за рахунок появи нових промислових підприємств. Центральний і східний регіони зберегли свої виробничі потужності.

Племінний генофонд свиней за регіонами в Україні у 2020 р. (табл. 6) зосереджено у 73 племінних підприємствах, де за чисельністю основних свиноматок велика біла порода становить 68,8% (39 суб'єктів племінної справи), порода ландрас – 24,0% (16 суб'єктів племінної справи), дюрк – 2,0% (4 суб'єкта племінної справи), п'єтрен – 1,7% (4 суб'єкта племінної справи), полтавська м'ясна – 1,8% (4 суб'єкта племінної справи), українська м'ясна – 0,2% (1 суб'єкт племінної справи), уельська – 0,4% (4 суб'єкта племінної справи), українська степова біла – 1,0% (2 суб'єкта племінної справи), українська степова ряба – 0,1% (1 суб'єкт племінної справи), червона білопояса порода м'ясних свиней – 0,2% (1 суб'єкт племінної справи).

Табл. 5. Частка кількості свиней за регіонами у 2020 році у відсотках до загальної кількості та витрати кормів на виробництво 1 ц приросту, корм. од.

	Поголів'є свиней	Рейтин-гове місце	Витрати кормів на виробництво 1 ц приросту, корм. од.		
	%		2018	2019	2020
Україна	100,0	x	4,84	4,84	4,79
в т.ч. області					
Київська	9,5	1	4,90	4,61	4,70
Донецька	8,2	2	3,98	3,89	3,88
Львівська	6,2	3	3,34	3,60	4,03
Тернопільська	6,0	4	5,83	5,98	7,13
Черкаська	5,9	5	5,74	5,73	5,31
Дніпропетровська	5,6	6	5,66	5,75	4,58
Полтавська	5,5	7-8	4,05	5,05	4,19
Хмельницька	5,5	7-8	5,43	7,79	6,15
Івано-Франківська	5,2	9	3,32	3,30	3,26
Закарпатська	4,3	10-11	6,37	4,76	4,45
Волинська	4,3	10-11	4,70	4,55	4,91
Вінницька	4,1	12	9,43	8,67	7,62
Рівненська	3,8	13	5,13	6,45	7,06
Кіровоградська	3,5	14-15	6,00	6,14	6,34
Чернігівська	3,5	14-15	5,60	5,25	4,99
Харківська	3,3	16	4,96	4,51	4,85
Запорізька	3,0	17	5,84	5,42	5,07
Чернівецька	2,5	18	4,51	4,54	5,06
Житомирська	2,3	19-20	4,28	4,30	4,98
Одеська	2,3	19-20	5,20	4,95	4,98
Сумська	1,8	21	6,38	6,19	5,79
Херсонська	1,7	22	4,93	4,73	5,07
Миколаївська	1,2	23	7,63	6,48	7,38
Луганська	0,8	24	9,70	9,60	11,15

Найбільша чисельність племінних підприємств з розведення свиней зосереджена у Запорізькій області – 9 суб'єктів племінної справи, по 7 суб'єктів племінної справи зосереджено у Львівській, Одеській, Полтавській та Херсонській областях. Відсутні племінні підприємства з розведення свиней в умовах Житомирської, Закарпатської, Рівненської областей.

В загальному варто зауважити, що склад вітчизняного племінного генофонду свинопоголів'я останніх років зазнав суттєвих змін, що виявляється у нарощуванні поголів'я породи ландрас, появі племінних підприємств з розведення свиней породи п'єтрен, нарощування племінних підприємств з розведення свиней породи дюррок. Варто зазначити, що підприємства, які займаються розведенням свиней порід: велика біла, ландрас, дюррок, п'єтрен використовують генотипи іноземного походження, тому за потреби зможуть з легкістю оновити свій селекційний матеріал. Стосовно порід вітчизняного походження ситуація вкрай складна як по породам створеним на початку (українська степова біла) та середині ХХ ст. (миргородська, українська степова ряба) так і по породам створеним на при кінці ХХ ст. (українська та полтавська м'ясні породи), початку ХХІ ст. (червона білопояса порода м'ясних свиней). Відновлення цих вітчизняних генотипів має певні труднощі та не цікавить промислове виробництво, яке базується на використанні порід космополітів велика біла, ландрас, дюррок, п'єтрен за класичними схемами їх поєднання.

На прикладі підприємства з промисловими технологіями виробництва свинини – ТОВ «Арцизька м'ясна компанія» Болградського району Одеської середній показник багатоплідності великої білої породи чистопородного розведення становить $12,5 \pm 0,48$ голів. За поєднання

свиноматок цієї породи з кнурами породи ландрас багатоплідність зростає до $12,9 \pm 0,42$ голів або на 3,2%. Подальше поєднання одержаних гібридних свиноматок (F₁) з кнурами термінального походження «Кантор» сприяє підвищенню багатоплідності свиноматок до $14,1 \pm 0,52$ голів або на 12,8%. Крім того, в стаді зустрічається біля 30% маток, багатоплідність яких понад 16 голів. Молодняк гібридного походження на контрольній відгодівлі досягає живої маси 100 кг за $162,0 \pm 0,59$ дні при середньодобових приростах $928 \pm 9,05$ г за витрат корму – 3,1 корм. од/ кг приросту на фоні вмісту нежилованого м'яса в туші 69,0%.

Табл.6. Племінний генотип свиней за регіонами в Україні у 2020 році (кількість племінних підприємств/ чисельність основних свиноматок)

	Породи									
	ВБ	Л	Д	П	ПМ	УМ	У	УСБ	УСР	ЧБП
Вінницька	1/274	1/229		1/80						
Волинська	2/128									
Дніпропетровська	3/ 1997	1/65								
Донецька	1/691		1/75							
Запорізька	4/755	3/708	2/200							
Івано-Франківська		1/ 50								
Київська	3/642	2/795								
Кіровоградська	2/379									
Луганська					1/148					
Львівська	4/3956	1/72		1/82	1/40					
Миколаївська	1/128	1/67	1/67							
Одеська	5/267	1/41		1/40						
Полтавська	5/ 1035	1/563			1/40					
Сумська	1/100	1/40								
Тернопільська	1/80	1/1065								
Харківська							1/80			
Херсонська	1/105					1/36		2/165	1/25	
Хмельницька	2/779				1/80					
Черкаська	1/74	1/60								1/39
Чернівецька		1/420		1/70						
Чернігівська	1/526									
Разом підприємств	39	16	4	4	4	1	1	2	1	1
Разом, гол.	11842	4115	342	272	308	36	80	165	25	39
Питома вага, %	68,8	24,0	2,0	1,7	1,8	0,2	0,4	1,0	0,1	0,2

Одержані високі результати продуктивності пояснюють популярність використання зарубіжних генотипів у промисловому свинарстві України.

Висновки:

1. За результатами комплексної оцінки сучасного стану та рівня ведення технології промислових підприємств з виробництва племінної та товарної продукції свинарства в умовах України встановлено позитивну динаміку розвитку галузі, що виявляється у поступовому нарощуванні поголів'я свиней у промисловому секторі виробництва з 31,6% до 61,8% та навпаки зменшення поголів'я у приватному секторі з 68,4% до 38,2% відповідно з 2000 р. до 2020 р.

2. Продуктивність свиней в умовах товарного виробництва за репродуктивними (багатоплідність понад 14,0 гол.), відгодівельними (скоростиглість – 162 дні менше) та м'ясними ознаками (вміст нежилованого м'яса в туші – 69,0%) в свою чергу відзначається спільною тенденцією до покращення цих ознак на рівні світових стандартів.

3. Промислові підприємства для виробництва свинини використовують генотипи іноземного походження. Стосовно порід вітчизняного походження ситуація вкрай складна

(українська степова біла, миргородська, українська степова ряба, українська та полтавська м'ясні породи, червона білопояса порода м'ясних свиней.

4. Відновлення вищевказаних вітчизняних порід має певні труднощі та не цікавить промислове виробництво, яке базується на використанні порід космополітів велика біла, ландрас, дюрок, п'єстрен за класичними схемами їх поєднання, але це цілком може бути цікавим для створення органічних ферм (етноферм, музеїв тощо) виробництва тваринницької продукції.

Список використаних джерел

1. Аналіз біометричних даних у розведенні та селекції тварин : навч. посіб. / С. С. Крамаренко та ін. Миколаїв: МНАУ, 2019. 211 с.

2. Державний реєстр суб'єктів племінної справи у тваринництві за 2020 рік / О. В. Романова, С. В. Прийма, Ю. П. Полупан, Д. М. Басовський ; загальна редакція С. В. Прийма. Київ, 2021. Том I 150 с.

3. Державний реєстр суб'єктів племінної справи у тваринництві за 2020 рік / О. В. Романова, С. В. Прийма, Ю. П. Полупан, Д. М. Басовський ; загальна редакція С. В. Прийма. Київ, 2021. Том II. 194 с.

4. Лаврук О. В., Лаврук Н. А. Тваринництво: стан та перспективи розвитку. АГРОСВІТ. №22, 2020. С.9-15. http://www.agrosvit.info/pdf/22_2020/3.pdf

5. Сільське господарство України 2020: статистичний збірник. К.: Державна служба статистики України, 2021. 221 с. URL: <http://agroua.net/statistics/>

6. Сучасні методики досліджень у свинарстві / В. П. Рибалко та ін. Полтава: ІС УААН, 2005. 228 с.

7. https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2006/sg/sg_rik/sg_u/tvar_u.html

8. https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2021/sg/ksgt/arh_ksgt2021_u.html

9. https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2021/sg/vpt/arh_vpt2021_u.html

CURRENT STATE OF COMMERCIAL PRODUCTION TECHNOLOGY IN PEDIGREE AND COMMERCIAL PIG BREEDING IN UKRAINE

Susol R. , Reshetnichenko A. , Kirovich N. , Riznichuk I.

According to the results of a comprehensive assessment of the current state and level of technology deployment by commercial producers of pedigree and commercial pig products in Ukraine, a positive trend in the pig sector development has been established, which is reflected in gradually increasing number of pigs in the commercial swine industry from 31.6% to 61.8% from 2000 to 2020. Pig productive performance under conditions of commercial production, in its turn, exhibits an overall uptrend towards global standards. Commercial pork farms use genotypes of foreign origin. As to the current state of native swine breeds, the situation is tough indeed as the restoration of these breeds involves certain problems and is of no interest to commercial pig breeding that relies on the use of cosmopolitan species, such as Large White, Landrace, Duroc and Pietrain, in combinations within the framework of classical breeding schemes; however, native Ukrainian breeds look promising as regards the creation of organic farms (ethnofarms, museums, etc.).

Key words: pig breeding, production technology, current state and prospects, breed, hybridisation, productive performance